

## STRUKTURA NARODOWOŚCIOWA DAWNEGO STAROSTWA HRUBIESZOWSKIEGO W XVII WIEKU W ŚWIETLE IMIENICTWA HISTORYCZNEGO

Marcin Kojder

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

**Streszczenie.** W artykule podjęto próbę określenia struktury etnicznej starostwa hrubieszowskiego w XVII wieku w oparciu o analizę imiennictwa osobowego wyekscerpowanego z rękopiśmiennych materiałów archiwalnych. Analizie poddano 1884 jednostki antroponimiczne reprezentujące 46 imion kobiecych oraz 158 imion męskich, użytych w badanych dokumentach do identyfikacji osób reprezentujących trzy narodowości zamieszkujące teren starostwa hrubieszowskiego. Wnioski wypływające z przeprowadzonej analizy materiału antroponimicznego potwierdzają badania historyków.

**Słowa kluczowe:** antroponimia, nazwy własne, imiona, pogranicze polsko-wschodniosłowiańskie, struktura etniczna

### RYS HISTORYCZNY BADANEGO OBSZARU

Starostwo hrubieszowskie, leżące na pograniczu dwóch obszarów administracyjnych, należało od południa do województwa bełskiego, od północy natomiast do ziemi chełmskiej. Hrubieszów prawa miejskie otrzymał od króla Władysława Jagiełły 29 września 1400 r. Miasto zostało lokowane na prawie magdeburskim, dzięki czemu zostało wyjęte spod jurysdykcji polskiej i ruskiej<sup>1</sup>. Jako miasto królewskie obdarzone wieloma przywilejami oraz położone na szlaku do Lwowa i dalej na wschód, rozwijało się prężnie, stając się znaczącym ośrodkiem pogranicza. Udział w wymianie handlowej powodował, że Hrubieszów przynosił duże dochody skarbowi królewskiemu. Sam Jan Długosz w swoich *Rocznikach* określił Hrubieszów jako miasto ruchliwe i ludniejsze od Chełma<sup>2</sup>. Rozwój miasta i jego pozycja spowodowały, że u szczytu swej świetności, w latach 1473–1490, stało się siedzibą biskupstwa, przeniesionego tu po pożarze i upadku Chełma. Niedługo potem, już w latach 90. XV w., w wyniku najazdów tatarskich Hrubieszów został doszczętnie zniszczony. Pomimo szczególnych względów u polskich władców, wielu przywilejów, zwolnień z podatków itp., miasto nie zdołało już dźwignąć się do pozycji, jaką zajmowało w II poł. XV w.,

<sup>1</sup> R. Szczygieł, *Lokacja miasta na prawie niemieckim i jego dzieje do końca XV wieku*, w: *Dzieje Hrubieszowa. Od pradziejów do 1918 roku*, t. 1, red. R. Szczygieł, Hrubieszów, s. 90.

<sup>2</sup> J. Długosz, *Roczniki, czyli kroniki sławnego Królestwa Polskiego*, ks. 1–2, Warszawa 1964, s. 172, por. R. Szczygieł, *op. cit.*, s. 101.

a starostwo hrubieszowskie od końca wieku XVI było jednym z peryferyjnych starostw w Koronie. Dzieje enklawy hrubieszowskiej, podobnie jak innych starostw na tym obszarze, były ściśle związane z historią Rusi Czerwonej. Kres przynależności starostwa do Rzeczypospolitej nastąpił w 1772 r. na podstawie porozumienia Rosji, Prus i Austrii. Od tego momentu przez 30 lat ziemia hrubieszowska należała do Monarchii Habsburskiej<sup>3</sup>.

#### STRUKTURA DEMOGRAFICZNA STAROSTWA HRUBIESZOWSKIEGO

Wyznacznikiem pozycji miasta i pomocą w określeniu jego charakteru społecznego i ekonomicznego była liczba mieszkańców, ich wyznanie i struktura zawodowa. Pierwsze dane na temat zaludnienia Hrubieszowa można odnaleźć w odniesieniu do pocz. XVI w., gdy miasto liczyło ok. 1000 mieszkańców<sup>4</sup>. Pod względem demograficznym centrum starostwa prężnie się rozwijało i w połowie XVI w. zaludnienie wzrosło do ok. 1500 mieszkańców<sup>5</sup>. Ta tendencja utrzymywała się dość długo, przypuszcza się bowiem, że w roku 1629 żyło w mieście 2200 osób w 330 domach. W latach 30. Hrubieszów nękany był pożarami, zniszczenie powodowały także wojny. Liczba mieszkańców spadła i już w roku 1651 było ich ok. 1100–1200 w 171 domach. W ciągu kilkunastu lat stan zaludnienia zmniejszył się o kolejne 50%, a po jesiennym pożarze w 1664 r. szacuje się zaludnienie miasta na ok. 100 osób. Ponowny wzrost zaludnienia nastąpił dość szybko, bowiem pod koniec XVII w., w roku 1690, stan szacuje się na ok. 600 osób, liczonych bez przedmieść<sup>6</sup>.

#### Ludność miejska

Miasto zamieszkiwały dwie główne grupy narodowościowe, Polacy i Rusini (Ukraińcy). W Hrubieszowie zauważalna była przewaga ludności ukraińskiej na przedmieściach, o czym może świadczyć zestawienie charakterystycznych dla wschodniego kręgu kulturowego imion osób tam mieszkujących. Od II poł. XVII w. zaczyna się bardzo dynamiczna ekspansja Żydów, którzy już w połowie XVIII w. stanowili zdecydowaną większość. W tym czasie centrum zostało zdominowane przez Żydów, a ludność chrześcijańska zmuszona była wyjść do przedmieść<sup>7</sup>.

<sup>3</sup> H. Gmiterek, *W czasach staropolskich (XVI–XVIII wieku)*, w: *Dzieje Hrubieszowa. Od pradziejów do 1918 roku*, t. 1, red. R. Szczygieł, Hrubieszów 2006, s. 119, 140.

<sup>4</sup> D. Tomczuk, *Niegrodowe starostwo hrubieszowskie w XV–XVIII wieku*, Lublin 2003, s. 219.

<sup>5</sup> R. Szczygieł, *Hrubieszów w okresie staropolskim. Charakterystyka etapów rozwoju miasta*, w: *Hrubieszów przez dzieje*, red. R. Szczygieł, Hrubieszów 1996, s. 32.

<sup>6</sup> H. Gmiterek, *op. cit.*, s. 131.

<sup>7</sup> *Ibidem*, s. 132.

### Ludność wiejska

Różnice między poszczególnymi wsiami starostwa były bardzo duże i właściwie niemożliwe do porównania. Wioski wykazywały różną dynamikę rozwoju, wynikającą również z ruchów migracyjnych. Stan powyżej 200 mieszkańców osiągnęło 6 wsi, reszta wsi nie przekroczyła liczby 200 mieszkańców<sup>8</sup>.

## STRUKTURA WYZNANIOWA STAROSTWA HRUBIESZOWSKIEGO

### Kościół rzymskokatolicki

Początkowo Kościół katolicki ustępował zdecydowanie pod względem ilości świątyń i wyznawców prawosławiu, z czasem następował jednak proces odrabiania zapóźnienia, również dzięki poparciu władców lub starostów.

Sieć parafialna Kościoła rzymskokatolickiego kształtowała się na terenie diecezji chełmskiej powoli i nawet jeszcze w XVI w. była dość słabo rozwinięta, szczególnie w porównaniu ze świątyniami prawosławnymi. Parafie Kościoła rzymskokatolickiego składały się zazwyczaj z kilku lub kilkunastu osad, w przeciwieństwie choćby do unickich, obejmujących najczęściej jedną lub dwie wioski. Stąd ilość okręgów parafialnych nie zawsze przekładała się na ilość wiernych. W chełmskiej diecezji katolickiej sieć parafialna rozwijała się szybko szczególnie na przestrzeni XVII–XVIII w. (z 29 parafii w roku 1620 do 103 w 1700)<sup>9</sup>.

### Prawosławie i Kościół greckokatolicki

Przed podpisaniem unii brzeskiej na terenie starostwa można doliczyć się 8 cerkwi. W Hrubieszowie istniała cerkiew parafialna pod wezwaniem św. Mikołaja, powstała jeszcze w średniowieczu a w XVI stuleciu przeżywająca swój rozwój, przejawiający się w powstaniu nowej świątyni pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Św. (cerkiew filialna z osobnym kapłanem). W II poł. XVI w. cerkwie istniały w 7 wsiach starostwa. Ilość świątyń tego obrządku, w porównaniu z kościołami rzymskokatolickimi, świadczy o dość dużej liczbie ludności pochodzenia ukraińskiego. Szacowana liczba wiernych w połowie XVIII w. jest bliska 2900 osób. Ilość kościołów greckokatolickich, których było na terenie starostwa prawie 2,5 raza więcej niż świątyń rzymskokatolickich, sugeruje, że żywioł ruski był na terenie starostwa bardzo rozwinięty<sup>10</sup>.

<sup>8</sup> D. Tomczuk, *op. cit.*, s. 223.

<sup>9</sup> H. Gmiterek, *op. cit.*, s. 144–146.

<sup>10</sup> H. Gmiterek, *op. cit.*, s. 146; D. Tomczuk, *op. cit.*, s. 275–276.

### Żydowska gmina wyznaniowa

Żydzi zaczęli osiedlać się w Hrubieszowie w połowie XVI w., otrzymując od władców przywileje, których celem było ratowanie podupadającego handlu i rzemiosła. Na terenie starostwa funkcjonowały co najmniej 3 kahały: hrubieszowski, opaliński i wojślawicki, z dwiema szkołami: w Hrubieszowie i Opalinie<sup>11</sup>.

### PRZEBIEG BADAŃ

Analiza antroponomastyczna XVII-wiecznych dokumentów jest potwierdzeniem zróżnicowania etnicznego starostwa hrubieszowskiego, opisywanego przez historyków.

Materiał antroponomastyczny stanowiący podstawę niniejszego wystąpienia zaczerpnięty został z XVII-wiecznych źródeł rękopiśmiennych dotyczących terenu dawnego hrubieszowskiego starostwa niegrodowego. Są to świeckie księgi sądów miejskich (akta miejskie) Hrubieszowa, Horodła, Uchań i Kryłowa, obejmujące lata 1600–1700. Wymienione zespoły archiwalne znajdują się w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Lublinie.

Wykscerpowany materiał antroponimiczny wyraźnie wskazuje, że w urzędach starostwa pracowali dość dobrze wykształceni pisarze polscy, zapisujący odpowiednie antroponimy zgodnie z ich brzmieniem fonetycznym. Nie zmieniali też ich struktury morfologicznej i słowotwórczej, dlatego też wszystkie tzw. stare cechy systemu fonetyczno-fonologicznego języka ukraińskiego są na ogół zachowane w pisowni bez zmian. Należą do nich m.in. formacje z grupami *torot*, *teret* typu *Choroch*, *Terebiński*, czy też nazwiska z samogłoskami *u*, *a* z dawnych samogłosek nosowych, np. *Bezruki*, *Kolada*, czy z dawną cechą *o-* w nagłosie zamiast *je-*: *Omelan*, *Ostapko* itp. Z kolei cechy nowsze, odnoszące się m.in. do braku dyspalatalizacji spółgłosek przed samogłoską *i* czy też dotyczące ikawizmu mają już w materiale zapisy zróżnicowane i są niewątpliwie w dużym stopniu podporządkowane systemowi języka polskiego, jak np. w formach: *Daniło*, *Denis*, *Mikuła*, czy też z cechą mieszaną, czyli z ikawizmem i bez ikawizmu, jak w przypadku nazwiska *Bilopolski* obok *Bielopolski* czy też *Białopolski*.

Podstawę materiałową stanowią imiona chrzestne występujące w zestawieniach antroponimicznych dotyczących osób opisanych w materiale archiwalnym. Materiał stanowią 1884 jednostki antroponimiczne reprezentujące 46 imion kobiecych oraz 158 imion męskich, użytych do identyfikacji osób reprezentujących trzy narodowości zamieszkujące teren starostwa hrubieszowskiego.

<sup>11</sup> J. Morgensztern, O osadnictwie Żydów w Zamościu na przełomie XVI i XVII wieku, „Biuletyn ŻIH”, 1962, nr 43–44, s. 7.

**Listy rangowe imion****Imiona polskie męskie:**

1.	Jan	56	18.	Bazyli	2
	Stanisław	56		Erazm	2
2.	Wojciech	44		Florian	2
3.	Marcin	39		Hiacynt	2
4.	Mikołaj	35		Hieronim	2
5.	Jakub	31		Janusz	2
6.	Bartosz	27	19.	Adrian	1
7.	Andrzej	24		Aleksander	1
8.	Wawrzyniec	19		Ambroży	1
9.	Krzysztof	17		Benedykt	1
	Szymon	17		Błażej	1
	Walenty	17		Bogdan	1
10.	Piotr	16		Daniel	1
11.	Adam	15		Dominik	1
	Grzegorz	15		Franciszek	1
12.	Maciej	14		Krystian	1
13.	Paweł	12		Ludwik	1
	Sebastian	12		Marek	1
14.	Mateusz	8		Melchior	1
	Zachariasz	8		Michał	1
15.	Kacper	7		Prokop	1
	Stefan	7		Roch	1
	Tomasz	7		Samson	1
16.	Józef	5		Walerian	1
17.	Feliks	3		Wiktoryn	1
	Gabriel	3		Wincenty	1

52 imiona, 546 poświadczeń

**Imiona polskie kobiece:**

1.	Anna	29		Małgorzata	3
2.	Zofia	18	7.	Dorota	2
3.	Jadwiga	16	8.	Apolonia	1
4.	Ewa	8		Barbara	1
	Regina	8		Helena	1
5.	Agnieszka	5		Justyna	1
	Bogumiła	5		Kalina	1
6.	Elżbieta	3		Katarzyna	1

16 imion, 103 poświadczenia

## Imiona ukraińskie męskie:

1.	Iwan	150	20.	Dmytro	6
2.	Fedor	91		Harasym	6
3.	Hryhorij	61		Jakow	6
4.	Mykoła	42		Zinowij	6
5.	Andrij	36	21.	Anton	5
	Stepan	36		Juchym	5
6.	Jakim	35		Jurij	5
7.	Daniło	26		Weremij	5
	Symeon	26	22.	Bohdan	4
8.	Lew	25		Denis	4
9.	Łuka	20		Isaak	4
10.	Jermołaj	19		Kornycło	4
	Prokop	19		Maksym	4
11.	Ostap	16		Nestor	4
	Petro	16		Nikon	4
	Sopron	16		Pankratij	4
12.	Pawło	14	23.	Aleksy	3
	Roman	14		Demian	3
13.	Benedykt	13		Ilija	3
	Ihnatij	13		Karp	3
	Pyłyp	13		Taras	3
14.	Klimont	12	24.	Ahafon	2
	Matwij	12		Lazar	2
	Nazar	12		Maniło	2
15.	Hawryło	11		Omelian	2
	Konrad	11		Parchomij	2
	Martyn	11		Trochim	2
	Osyp	11	25.	Jeronim	1
16.	Choma	10		Kosma	1
	Sawa	10		Kyryło	1
17.	Charyton	9		Mykyta	1
	Ławrentij	9		Protas	1
	Mychajło	9		Samuel	1
	Tymofij	9		Truchon	1
18.	Wasyl	8		Walentyn	1
19.	Marko	7			

71 imion, 963 poświadczenia

## Imiona ukraińskie kobiece:

1.	Margareta	32		Horpyna	3
2.	Anna	15		Jana	3
3.	Ahafija	11		Josypa	3
	Anastazja	11		Matrona	3
4.	Olena	8		Tatiana	3
5.	Apolonia	7	10.	Eufemija	2
	Sofija	7		Łucja	2
6.	Paraskiewa	6		Mortuma	2
7.	Stefanija	5	11.	Aleksandra	1
	Zinowija	5		Helena	1
8.	Kateryna	4		Juchymija	1
	Warwara	4		Konstancja	1
9.	Eufrozyna	3		Marija	1

26 imion, 144 poświadczenia

## Imiona żydowskie męskie

1.	Icehak	15		Cejtel	2
2.	Salomon	11		Dawid	2
3.	Jakub	8		Jochem	2
	Lejzer	8		Kochman	2
4.	Abram	7		Zusman	2
5.	Marko	6		Zysel	2
	Mejer	6	10.	Baruch	1
6.	Ber	5		Blum	1
	Gotlib	5		Eliasz	1
	Hirsz	5		Fejbusz	1
	Josef	5		Mienko	1
7.	Chaim	4		Nienasz	1
	Mojżesz	4		Pikus	1
8.	Izrael	3		Rafael	1
	Misan	3		Samuel	1
	Mordechaj	3		Wolf	1
9.	Abraham	2		Zelman	1

35 imion, 123 poświadczenia

## Imiona żydowskie kobiece:

1.	Brajna	2
2.	Pasicza	1
	Ryfka	1
	Szica	1

4 imiona, 5 poświadczeń

Zasób imion męskich poświadczonych w XVII-wiecznych dokumentach hrubieszowskich tworzą 123 imiona łącznie w wariantach polskim i ukraińskim. Do najczęstszych należą: Iwan/Jan, Fedor, Hryhorij/Grzegorz, Mykoła/Mikołaj, Stanisław, Wojciech, Andrij/Andrzej, Jakub/Jakiw, Marcin/Martyn. Nieco mniejszą frekwencją charakteryzują się imiona: Stepan/Stefan, Piotr/Petro, Paweł/Pawło, Wawrzyniec/Ławrentij, Lew, Łuka, Maciej/Matwij, Choma/Tomasz, Adam, Ostap.

Przeprowadzona przez badaczy ukraińskich statystyka ukraińskiej antropimii historycznej wskazuje, że zasób imion męskich używanych w XVI w. stanowi blisko 300 imion, jednak nie wszystkie używane były równie często. Najczęściej wykorzystywanych było niewiele ponad 100 imion męskich, z których najpopularniejszymi były Iwan, Fedor, Semen, Hryhorij, Wasyl, Michał/Mychajło, Petr/Petro, Andrij, Oleksij, Paweł. Mniejszą produktywnością charakteryzują się imiona: Stepan, Dmitr, Ihnat, Kuźma, Ilko, Oleksandr, Demian, Denis, Panas, Ostap, Łuka, Maksym, Prokop, Choma<sup>12</sup>.

Na podstawie dostępnej w literaturze analizy polskiego historycznego imiennictwa męskiego można wyłonić grupę najczęstszych imion na przestrzeni trzech wieków (XVI–XVIII)<sup>13</sup>. Są to Jan, Stanisław, Mikołaj, Jakub, Andrzej, Marcin, Paweł, Piotr<sup>14</sup>.

Wyśmienitym tłem porównawczym dla imiennictwa hrubieszowskiego może być historyczna antropimia Podlasia, również stanowiącego w przeszłości teren styku dwóch kręgów kulturowych: wschodniosłowiańskiego i zachodniosłowiańskiego<sup>15</sup>. Do imion najczęściej używanych w historycznym imiennictwie Podlasia należały: Jan/Iwan, Stanisław, Paweł, Jakub, Mateusz/Maciej/Matfiej, Szymon, Siemion, Grzegorz, Hryhoryj, Andrzej, Piotr/Pietr, Marcin, Mikołaj, Wasyl, Wojciech, Stefan, Fieodor/Chwiedor<sup>16</sup>.

Zasób imion kobiecych tworzą 42 imiona łącznie w wariantach polskim i ukraińskim. Największą frekwencją charakteryzowały się imiona: Anna, Margareta/Małgorzata, Zofia/Sofija, Jadwiga, Ahafija, Anastasija, Olena, Apolonia. Zanotowano jedno użycie imienia Marija (w wariacie ukraińskim), zaś dużą frekwencję imienia Margareta/Małgorzata, szczególnie w odniesieniu do ruskich nosicielek tego imienia – 32 użycia, 1 ranga. Taką sytuację potwierdzają badania m.in. W. Łozińskiego, jednego z pierwszych badaczy Lwowa, który w oparciu o dokumenty XVII- i XVIII-wieczne zauważył, że najczęstszymi imionami mieszczek lwowskich są Greta (od Margareta) i Neta (od Agnes)<sup>17</sup>. W XVIII w. na pierwsze miejsce wysuwa się już imię Maria, kolejne to: Anna, Jekateri-

<sup>12</sup> R.J. Kersta, *Ukraińska antropimija XVI st. Czolowiczi imenyvannia*, Kyjiv 1984, s. 42–43.

<sup>13</sup> E. Rudnicka-Fira, *Imiona męskie w XVI-wiecznych dokumentach krakowskich*, w: *Miasto w perspektywie onomastyki i historii*, red. I. Sarnowska-Gieffing i M. Graf, Poznań 2010, s. 216.

<sup>14</sup> J.S. Bystroń, *Księga imion w Polsce używanych*, Warszawa 1938, s. 70–73.

<sup>15</sup> L. Citko, *Nazewnictwo osobowe północnego Podlasia (XVI w.)*, Białystok 2001, s. 24.

<sup>16</sup> *Ibidem*, s. 34.

<sup>17</sup> W. Łoziński, *Patrycjat i mieszczaństwo lwowskie w XVI i XVII wieku*, Lwów 1890.



na/Katarzyna, Marianna, Anastasija/Anastazja, Sofija, Elena/Helena<sup>18</sup>. Z kolei na XVII-wiecznym Wołyniu najczęstsze imiona kobiece to Ahafija, Mełanija, Mortona, Oryna, Anastasija, Oksana i Praskowija<sup>19</sup>.

#### WNIOSKI

Historyczne imiennictwo starostwa hrubieszowskiego wykazuje silne związki zarówno z antroponimią polską, jak i wschodniosłowiańską. Związki te są spowodowane istnieniem na tym terenie dwóch żywiołów etnicznych oraz dwóch tradycji chrześcijańskich – łacińskiej, kulturowanej przez Kościół rzymskokatolicki, oraz cyrylo-metodiańskiej obecnej w kościołach wschodnich (prawosławnym i greckokatolickim). Całości obrazu dopełniają imiona ludności żydowskiej w języku hebrajskim lub jidysz.

Z materiałów archiwalnych dotyczących starostwa hrubieszowskiego w XVII w. wydobyto 1884 poświadczenia imion, z czego 645 imion polskich, co stanowi 35% całości materiału oraz 1107 imion ukraińskich, co stanowi 58%. Na podstawie ich analizy statystycznej można wyciągnąć wnioski dotyczące struktury etnicznej starostwa, jednak wyłącznie w odniesieniu do ludności ukraińskiej i polskiej. Mała ilość poświadczeń dotyczących ludności żydowskiej – 127, co daje 7% całości – spowodowana jest odrębną jurysdykcją.

Badany obszar od początków osadnictwa był terenem zróżnicowanym pod względem narodowościowym i wyznaniowym. W samym mieście żywioły polski i ruski (ukraiński) równoważyły się, natomiast wśród mieszkańców przedmieść i wsi zdecydowanie dominowała ludność ukraińska. Zróżnicowanie społeczne, ekonomiczne i etniczne mieszkańców starostwa hrubieszowskiego wpływało na różnorodność i współistnienie różnych obrządków religijnych, co wskazuje na specyficzny koloryt tego regionu. Zróżnicowanie narodowościowe i religijne dawało się zaobserwować szczególnie w ośrodkach miejskich, natomiast we wsiach starostwa przy dominacji unitów zaznaczało się również współistnienie Kościoła rzymskokatolickiego, zdobywającego na terenie ziemi hrubieszowskiej z upływem czasu coraz większe rzesze wyznawców<sup>20</sup>.

#### LITERATURA

Bystron J.S., 1938. *Księga imion w Polsce używanych*, Warszawa.

Citko L., 2001. *Nazewnictwo osobowe północnego Podlasia (XVI w.)*, Białystok.

<sup>18</sup> E. Rudolf-Ziółkowska, *Imiennictwo lwowian. Kobiety w grecko-katolickich księgach metrykalnych metrykalnych XVIII wieku*, w: *Pysemni pamjatky: suchasne proczytannia*, Seria „Istorija movy”, Lwów 2011, s. 151–152.

<sup>19</sup> I. Mytnik, *Antroponimia Wołynia XVI–XVIII wieku*, Warszawa 2010.

<sup>20</sup> D. Tomczuk, *op. cit.*, s. 292.

- Długosz J., 1964. *Roczniki czyli kroniki sławnego Królestwa Polskiego*, ks. 1–2, Warszawa.
- Gmiterek H., 2006. *W czasach staropolskich (XVI–XVIII wieku)*, w: *Dzieje Hrubieszowa. Od pradziejów do 1918 roku*, t. 1, red. R. Szczygieł, Hrubieszów, s. 119–148.
- Kersta R.J., 1984. *Ukrajńska antroponimija XVI st. CzoloVICZI imenyvannia*, Kyjiv.
- Łoziński W., 1890. *Patrycjat i mieszczaństwo lwowskie w XVI i XVII wieku*, Lwów.
- Morgensztern J., 1962. *O osadnictwie Żydów w Zamościu na przełomie XVI i XVII wieku*, „Biuletyn ŻIH”, nr 43–44.
- Mytnik I., 2010. *Antroponimia Wołynia XVI–XVIII wieku*, Warszawa.
- Rudnicka-Fira E., 2010. *Imiona męskie w XVI-wiecznych dokumentach krakowskich*, w: *Miasto w perspektywie onomastyki i historii*, red. I. Sarnowska-Gieffing, i M. Graf, Poznań, s. 209–219.
- Rudolf-Ziółkowska E., 2011. *Imiennictwo lwowian. Kobiety w grecko-katolickich księgach metrykalnych metrykalnych XVIII wieku*, w: *Pysemni pamjatky: suczasne proczytannia*, Seria „Istorija movy”, Lwów, s. 149–155.
- Szczygieł R., 1996. *Lokacja miasta na prawie niemieckim i jego dzieje do końca XV wieku*, w: *Dzieje Hrubieszowa. Od pradziejów do 1918 roku*, t. 1, red. R. Szczygieł, Hrubieszów, 87–102.
- Tomczuk D., 2003. *Niegradowe starostwo hrubieszowskie w XV–XVIII wieku*, Lublin.

ETHNIC STRUCTURE OF THE FORMER COUNTY HRUBIESZÓW  
IN THE SEVENTEENTH CENTURY ON THE BASIS OF PERSONAL NAMES

**Summary.** The article attempts to identify the ethnic structure of the former Hrubieszow administrative district in the seventeenth century, which on the historical Polish-Ruthenian ethnolinguistic borderland, based on the analysis of personal names taken from handwritten archival materials. It has been analysed 1884 anthroponym units representing the 46 female names female and 158 male names, used in the documents to identify persons representing three nationalities living on area of Hrubieszow administrative district in the XVII century.

**Key words:** anthroponomy, proper name, male names, polish-east slavic borderland, ethnic structure